

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej v právnej veci žalobcu **C.**, IČO: X., zast. JUDr. Ing. L., proti žalovanému v **I. rade: O.**, zast. JUDr. M., v **II. rade: T.**, v **III rade: V.**, zast. obidvaja Mgr. P., P.O.BOX X., T., o zaplatenie 3 540 545,93 Sk s prísl., na odvolanie žalovaného v I., II. a III. rade proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15 Cb 234/00-143 zo dňa 7. októbra 2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15 Cb 234/00-143 zo dňa 7. októbra 2005 v napadnutej časti voči žalovanému v I. rade **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný v I. rade je povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 52 650,30 Sk.

Voči žalovanému v II. a III. rade odvolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Odôvodnenie :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne uložil žalovanému v I., II. a III. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 3 363 876 Sk a náhradu trov konania vo výške 142 000 Sk s tým, že plnením jedného zo žalovaných a dlžníka M. – V., IČO: X., zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Súd konanie o sumu 176 671 Sk zastavil.

V odôvodnení sa konštatuje, že súd mal za preukázané na základe vykonaného dokazovania, že žalobca na podklade písomnej úverovej zmluvy č. X. zo dňa 22.7.1996 poskytol dlžníkovi M. – V. dlhodobý úver v rámci podporného úverového programu „PHARE“ na zabezpečenie dostavby výrobných priestorov, nákup strojov a surovín, v celkovej výške 5 000 000 Sk. pri úrokovej sadzbe +2,5% nad diskontnú sadzbu, t.j. 11,3% ročne, s lehotou splatnosti 16.2.2001. Žalovaní v I., II. a III. rade na zabezpečenie pohľadávky podpísali ručiteľskú listinu dňa 22.7.1996. Dlžník úver splácal, nie však vždy v lehote splatnosti, pričom posledná splátka bola zaplatená dlžníkom dňa 18.1.1999. Na majetok dlžníka bol dňa 4.4.2000 sp. zn. 8 K 148/99 vyhlásený konkurz. V rámci konkurzného konania bola časť pohľadávky vo výške 166 671,30 Sk uspokojená a v tejto časti žalobca vzal návrh späť a konanie v tejto časti bolo zastavené (§ 96 ods. 1). Súd dospel k záveru, že ručiteľská listina, vystavená žalovaným v I., II. a III. rade, je platná a zakladá povinnosť žalovaných v I. až III. rade splniť ručiteľský záväzok s poukazom na ust. §§ 304, 306, 307 OBZ. Súd s ohľadom na uvedené rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku. Žalobca v časti o 10 000 Sk – náklady vynaložené na konkurz, taktiež zoberal návrh späť. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podali žalovaní v I., II. a III. rade odvolanie.

Žalovaný v I. rade uviedol, že pri podpise ručiteľského záväzku si nebol vedomý, aký dopad bude mať jeho podpis na plnenie úveru. Poukazuje na to,

že nikdy nepodnikal a dlžník poskytnutý úver splácal. Je toho názoru, že záväzok má plniť dlžník, i keď na neho bol vyhlásený konkurz. V rámci dokazovania nebolo vôbec skúmané, v akom rozsahu vyčerpané úverové prostriedky v sume 1 900 000 Sk boli skutočne použité na prevádzkové účely spoločnosti V.. Súd nevypočul žalovaného v II. a III. rade, ktorí si v tom čase stavali rodinný dom. Taktiež nevypočul svedka – J., ktorý by vedel ozrejmiť čerpanie úveru. Súd predčasne bez vykonania navrhovaných dôkazov, bez jeho prítomnosti a prítomnosti jeho právneho zástupcu rozhodol vo veci, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a súd v rozpore s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v merite rozhodol. Svoje odvolanie doplnil podaním zo dňa 18.4.2008 a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní v I. a II. rade podali odvolanie spoločne, v ktorom uviedli, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom a neboli vypočutí. V súdnom konaní došlo k vadám uvedených v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Preto navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., § 214 ods. 1 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaných v I., II. a III. rade nie je dôvodné. Medzi sporovými stranami nie je sporné, že žalobca – S. uzavrela s dlžníkom – M. – V., so sídlom Ž., zmluvu o úvere č. X. dňa 22.7.1996. Žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi peňažné prostriedky v sume 5 000 000 Sk. Zmluvné strany si zároveň dohodli spôsob čerpania, splácania úveru, ako aj výšku úrokovej sadzby a spôsob zabezpečenia pohľadávky z úveru. Žalovaní v I. až III. rade sa vyhlásením o ručiteľskom záväzku zo dňa 22.7.1996 zaviazali uhradiť úver, jeho časť, úroky a poplatky, ak ich v deň splatnosti neuhradí dlžník (č.l. 29 – 34). Dlžník si nesplnil záväzok vrátiť úver v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok a uznesením č. k. 8 K 148/99 zo dňa 4.4.2000 bol vyhlásený konkurz na jeho majetok. Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa, keďže dlžník si nesplnil svoj splatný záväzok a je nepochybné, že ani nesplní, vzhľadom na vyhlásenie konkurzu (§ 306 ods. 1 OBZ). Podľa § 303 OBZ, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý

záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom. Ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý záväzok. Ručiteľ má však voči ostatným ručiteľom rovnaké právo ako spoludlžník (§ 307 ods. 1 OBZ). Žalovaný v I. až III. rade sa jednostranným písomným vyhlásením zaviazali splniť za dlžníka záväzok vyplývajúci z predmetnej úverovej zmluvy, jedná sa o platný právny úkon v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. a na jeho platnosť sa nevyžaduje súhlas ani veriteľa, ani dlžníka. Uznesením č. k. 15 Cb 234/2000-229 zo dňa 11.12.2006 prvostupňový súd pripustil, aby z konania vystúpil žalobca – S. a na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť – C., IČO: X.. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.1.2007. Odvolací súd preto v konaní pokračoval s postupníkom na strane žalobcu.

Pred začatím pojednávania dňa 4.6.2008 žalovaní v II. a III. rade zobrali odvolanie vo veci samej späť v celom rozsahu a navrhli odvolacie konanie zastaviť.

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova (§ 207 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd preto odvolacie konanie voči žalovanému v II. a III. rade zastavil v súlade s ust. § 207 ods. 3 O.s.p.

Odvolací súd preto preskúmal len odvolanie žalovaného v I. rade a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Námietky odvolateľa nemajú právne opodstatnenie. Postupom súdu mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom prvého stupňa (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Ak však účastník svoje právo a ponúknutú možnosť nevyužije, súd môže konať a rozhodnúť vo veci aj bez prítomnosti účastníka (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Na nariadené pojednávanie bol vždy včas a riadne predvolaný. V predmetnej veci bolo nariadené pojednávanie dňa 5.11.2003; 11.2.2004; 23.9.2004, 27.10.2004, ktoré bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia na strane žalovaného v I. rade. Na pojednávaní, konanom dňa 21.1.2005, bol prítomný žalovaný v I. rade osobne, ako aj jeho právny zástupca. Zo zápisnice z pojednávania (č.l. 110) je nesporné, že žalovaný v I. rade mal dostatok času na prípravu na pojednávanie (§ 115 ods. 2 O.s.p.), kvalifikovane vyjadriť sa k podanej žalobe, doplniť svoje návrhy, vyjadriť

sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 O.s.p.). Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania žalovaní v I. až III. rade nenavrhlí (č.l. 111). Žalovaný v I. rade ako ručiteľ je povinný splniť záväzok namiesto dlžníka veriteľovi v zmysle § 306 ods. 1 OBZ, a to na základe platnej ručiteľskej listiny zo dňa 22.7.1996. Ručiteľ, ktorý splní záväzok, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa a je oprávnený požadovať všetky doklady, ktoré má veriteľ, a ktoré sú potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi (§ 308 OBZ). Ručenie zaniká zánikom záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje. Ručenie však nezaniká, ak záväzok zanikne pre nemožnosť plnenia dlžníka a záväzok je splniteľný ručiteľom alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom (§ 311 ods. 1, 2 OBZ). Na ďalšie doplňujúce dôvody odvolania (z 18.4.2008) odvolací súd nebral zreteľ s poukazom na § 205 ods. 3 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preto napadnutý rozsudok voči žalovanému v I. rade ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p. Úspešnému žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania v sume 52 650,30 Sk za trovy právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (2 úkony právnej pomoci á 23 145,50 Sk. Prevzatie vecí a príprava; účasť na pojednávaní dňa 4.6.2008; účasť na pojednávaní dňa 23.4.2008 á 5786,30 Sk (odročené); paušálna náhrada výdavkov 3 x 191 Sk; + 19% DPH.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 4. júna 2008

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu